

5. Сословський В.Г., Косовський І.О. Ринок криптовалют як система. *Financial and credit activity: problems of theory and practice*. 2016. Ст. 236-246.
6. Желюк Т., Бречко О. Використання криптовалюти на ринку платежів: нові можливості для національних економік. *Вісник Тернопільського національного економічного університету*. 2016. № 3. С. 50–60.
7. Галушка Є.О., Пакон О.Д. Сутність криптовалют та перспективи їх розвитку. *Молодий вчений*. 2017. № 4(44) квітень. С. 634–638.
8. Куцевол М.А. Поняття та економічна природа крипто валюти / М.А. Куцевол, О.А. Шевченко-Наумова. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ir.kneu.edu.ua:8080/bitstream/2010/16391/1/79-85.pdf> (дата звернення: 08.12.2020).
9. Поливка Н. Криптовалюти і «різнomanітні біткоїни» / Н. Поливка // *Юридична Газета online*. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://yur-gazeta.com/publications/practice/informaciune-pravo-telekomunikaciyi/kripto-valyuti-i-riznomanitni-bitkoini.html> (дата звернення: 08.12.2020).

Іванець І.О.

студентка,

Науковий керівник: Курило В.І.

доктор юридичних наук, професор, чл.-кор. НААН України,

Заслужений юрист України,

Національний університет біоресурсів

і природокористування України

СУБ'ЄКТИВНІ ПУБЛІЧНІ ПРАВА ПРИВАТНОЇ ОСОБИ

Суб'єктивне право займає одне з центральних місць у правовому регулюванні суспільних відносин, адже ним володіє як фізична, так і юридична особа; це вид та міра дозволеної, можливої поведінки суб'єкта права, що встановлена певними юридичними нормами для задоволення своїх власних інтересів і забезпечувана державою.

У науковій правовій літературі викладені різні думки щодо цієї юридичної дефініції. Одні вчені вважають, що суб'єктивне право бере своє походження з римського права, інші називають початок дослідження поняття з епохи філософського гуманізму XVI століття [7, с. 164].

Адміністративне право наділяє суб'єктів адміністративною правосуб'єктністю, тобто здатністю бути потенційним носієм

відповідних прав та обов'язків і реалізовувати їх у широкому колі учасників суспільних відносин, що підтверджується надзвичайно великою кількістю таких відносин у різних сферах реалізації публічної влади. Не випадково перелік суб'єктів адміністративного права значно ширший, ніж у будь-якій іншій галузі права.

Поширеною є така класифікація суб'єктів адміністративного права: 1) фізичні особи – громадяни України, іноземці, особи без громадянства; 2) юридичні особи – органи виконавчої влади, будь-які інші державні органи, органи місцевого самоврядування, об'єднання громадян, підприємства, установи, організації (в особі їх керівників, які очолюють органи управління цих підприємств, установ, організацій); 3) колективні суб'єкти (утворення), які не мають ознак юридичної особи, але тією чи іншою мірою наділені нормами адміністративного права певними правами й обов'язками: структурні підрозділи державних і недержавних органів, підприємств, установ, організацій, деякі інші громадські утворення (на кшталт загальних зборів громадян за місцем проживання) [6, с. 52].

Існує і інший підхід до класифікації суб'єктів адміністративного права, за яким пропонується виділяти таких суб'єктів: суб'єкти публічного адміністрування та приватні особи. До приватних осіб як суб'єктів адміністративного права відносять: 1) фізичних осіб (громадяни України, іноземці, особи без громадянства, фізичні особи-підприємці; 2) юридичних осіб приватної форми власності (підприємства, установи, господарські товариства); 3) громадські об'єднання; 4) професійні спілки; 5) політичні партії; 6) органи самоорганізації населення; 7) релігійні організації [1, с. 416].

Отже, суб'єктивні права – це індивідуально конкретна, вольова, владна міра свободи поведінки суб'єкта права, яка надається з метою задоволення його інтересів та забезпечена відповідними обов'язками інших суб'єктів та гарантіями держави [5, с. 67].

У юридичній літературі, науковці практично не досліджували у своїх роботах питання про суб'єктивні публічні права приватної особи, а досліджували їх у межах теорії правовідносин, правового статусу особи, прав людини, закріплених у межах адміністративного права.

Отже, проаналізувавши наукові джерела щодо суб'єктивних публічних прав приватних осіб, їх можна охарактеризувати як права, які надаються громадянам та гарантуються державою у сфері публічного адміністрування (управління), закріплені в адміністративно-правових нормах, що регулюють відносини приватних осіб із державою. Тому, до

галузі адміністративного права підставно віднести всі права і свободи людини, які використовуються у відносинах з державою, хоча деякі з них відносяться і до інших галузей права, зокрема, до конституційного, тобто носять подвійний (дуалістичний) характер.

Система суб'єктивних публічних прав приватних осіб містить: 1) право на свободу слова, зібрань, об'єднання, віросповідання; 2) права, пов'язані з участю громадян в управлінні державними справами; 3) право на отримання адміністративних послуг; 4) право на користування публічним майном; 5) права, пов'язані із можливістю захисту своїх прав і свобод [1, с. 127–128].

Як результат, на основі позицій вчених-правознавців можна визначити, які саме права громадян можна вважати суб'єктивними публічними правами приватних осіб.

Відповідно до ст. 3 Конституції України, права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави. Утвердження і забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави. Ці правові норми можна вважати конституційною основою регулювання публічних відносин між людиною та державою [2].

Професор В. К. Колпаков зазначає, що в адміністративно-правовій науці прийнято виділяти три групи прав громадян: а) соціально-економічні, які стосуються основ життя людей – право на працю, матеріальне забезпечення, право на освіту, на охорону здоров'я. Вони становлять основу правового становища громадян; б) політичні права і свободи – права на свободу думки, совісті, релігії, зібрань, мітингів, демонстрацій, об'єднання в політичні партії; право вносити пропозиції до державних органів і критикувати недоліки, оскаржувати в суді дії посадових осіб; право на судовий захист; в) особисті права і свободи – це права, які пов'язані з виконанням громадянами дій, спрямованих на задоволення особистих потреб.

У свою чергу професор Ю.П. Битяк вважає, що за своїм змістом права громадян поділяються на три групи: 1) участь у державному управлінні та соціально-політичну активність: право на державну службу, внесення пропозицій, одержання необхідної інформації та документів у встановленій формі, проведення зборів, мітингів, демонстрацій, створення громадських об'єднань чи входження в них тощо; 2) одержання допомоги від відповідних компетентних організацій: право на медичну, санітарно-епідеміологічну допомогу, безкоштовне користування благами (бібліотеками, парками тощо), користування транспортом, одержання платних та інших послуг; 3) права, що

захищаються: в адміністративному порядку (адміністративна скарга, адміністративно-юрисдикційне провадження), у судовому порядку (скарга, позов), особисто громадянином (необхідна оборона) [6, с. 53].

Аналіз зазначених та інших правових та, зокрема, адміністративно-правових джерел, показує, що вчені-правознавці практично не торкалися правових аспектів використання державної – української – мови у нашій державі. Останні політичні події в Україні свідчать про надзвичайну актуальність цього питання саме у контексті права українців використовувати свою мову, яка є державною, у своїй країні. Очевидно, що це право є суб'єктивним правом фізичної особи у публічній сфері. Тут цікавими є декілька наукових робіт професора В.І. Курила, який відстоює саме цю думку: «З цього приводу хотілося б зауважити, що завжди слід розмежовувати приватно-правову сферу та публічно-правову сферу використання мови. У цьому випадку йдеться про публічну складову феномену використання мови, а тому стає очевидним: якщо ми хочемо мати державу, яка має назву Україна, є правовою і цивілізованою, то публічна сфера застосування мови повинна відображати сутність самої держави, її самобутність, традиції, що не заперечує захист державою інших мов, їх вслякий розвиток. З огляду на зазначене, єдино правильним і законним є використання у публічній сфері в Україні виключно державної – української мови, що забезпечить збереження України як незалежної, цивілізованої та правової держави та української нації як державотворчої нації» [4, с. 167]; Багато в чому успіхи консолідації українського суспільства залежать від того, наскільки державна мова підтримується й поважається різними соціумами та кожним індивідом зокрема. Більше того, від ефективного впровадження й реалізації мовного законодавства, безперечно, залежатиме програма правового розвитку мови. Тож на сьогодні вельми актуальним є питання прийняття мовного закону, який би спрямував систему відповідних державних заходів на утвердження й запровадження дієвого механізму поширення української мови як державної в усіх сферах суспільного життя [3, с. 69].

На основі вище викладеного можна зробити висновок, що інститут суб'єктивних публічних прав приватних осіб є ще доволі мало дослідженим, не дивлячись на те, що вони відіграють надзвичайно важливу роль у формуванні демократичної правової держави, оскільки завдяки їх наявності відбувається забезпечення дійсної незалежності приватних осіб від держави, тобто формуються стійкі основи сталої демократичної правової системи у державі на основі людиноцентристської теорії.

Список використаних джерел:

1. Галунько В., Діхтієвський П., Кузьменко О., Стеценко С. та ін. Адміністративне право України. Повний курс : підручник Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2018. С. 446.
2. Конституція України від 28 червня 1996 року. *Відомості Верховної ради України*. 1996. № 30. С. 141.
3. Курило В.І., Гиренко І.В., Кравчук М.Ю. Українська мова як соціокультурний та правовий феномен. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв : наук. журнал*. 2019. Вип. 2. С. 65–69.
4. Курило В.І. Українська мова в українському суспільстві: погляд правознавця. *Вісник Запорізького національного університету: Збірник наукових статей. Юридичні науки*. Запоріжжя: ЗНУ. 2012. Вип. 1 (частина І). С. 163–167.
5. Мацелик Т.О. Суб'єктивне публічне право як юридичний феномен. *Юридичний вісник*. 2011. Вип. 3(20). С. 67–71.
6. Синявська О.Ю. Суб'єктивні публічні права приватних осіб. *Право і безпека*. 2010. Вип. 2(34). С. 52–55.
7. Чуб А.В. Теорія суб'єктивних публічних прав приватної особи в умовах сучасного розвитку науки адміністративного права. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2020. Вип. 6. С. 164–166.

Мельник В.В.

студент,

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

ОСОБЛИВОСТІ РЕГУЛЮВАННЯ ОБІГУ КРИПТОВАЛЮТ ТА КРИПТОВАЛЮТНИХ ОПЕРАЦІЙ В УКРАЇНІ

За останні декілька років особливу популярність, як поле для незаконної діяльності та як засіб «відмивання» коштів отримала криптовалюта, через свою відносну анонімність. Через це для держави постала гостра необхідність регулювання ринку криптовалют. Перед Україною постав вибір, приєднатися до розвинутих країн та застосувати рекомендації FATF (Міжнародна група з протидії відмиванню грошей), або заборонити криптовалюту на території України. Обравши перший варіант, з'явилася потреба в законодавчому визначенні та в подальшому регулюванні криптовалют та криптовалютних операцій для їх відстежування та регулювання.